

زنان

سرورس اجتماعی ۸۸۴۹۸۴۰

واکاوی کارنامه عملکرد فراکسیون زنان مجلس دهم

کمی بیشتر از هیچ!

آیا یک زن سرلیست فهرست انتخاباتی اصلاح‌طلبان برای انتخابات مجلس یازدهم می‌شود؟

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس آغاز شده‌است. با نگاهی به فعالیت‌های سیاسی جریان اصلاحات می‌توان دریافت، این بار هم اصلاح‌طلبان با همان ترند لیست‌های انتخاباتی و مانور روی حضور زنان برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد.

اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد. اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد. اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد. اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

زنان

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره‌های اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد. اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد. اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

مجلس دهم از چند منظر قابل بررسی است اما شاید وجهه قابل این بررسی‌ها را بتوان در پدیده رکوردزنی حضور زنان در مجلس دانست که با ورود ۱۷ نماینده زن به خانه ملت رکورد حضور زنان در مجالس بعد از انقلاب به این دوره شکسته شد. با وجود این اگر به سراغ بررسی کارنامه عملکرد زنان در مجلس دهم برویم و بخواهیم فهرستی از دستاوردهای آنان را به خصوص برای جامعه زنان بررسی کنیم با کارنامه چندان درخشانی مواجه نمی‌شویم و شاید بتوان تمام

تجربه انتخابات مجلس دهم برای اصلاح‌طلبان با دو ترند اصلی به تجربه‌های موفق تبدیل و تهران موفق شوند به مجلس راه یابند. این دو استراتژی اصلاح‌طلبان یکسری بهره گیری از لیست‌های انتخاباتی بود و ترند دوم رفتن زیر سایه سپه‌خواهی برای حضور زنان؛ ماجرا از این قرار بود که از آنجایی که بسیاری از چهره‌های شناخته شده اصلاحات به دلایل مختلف امکان حضور در رقابت‌های انتخاباتی را نداشتند و دیگر حنای برخی از این افراد برای مردم رنگ نداشت پس لازم بود تا این بار چهره‌های تازه‌ای به مردم معرفی شوند؛ افرادی که مردم هیچ سابقه ذهنی درباره آنها ندارند و با شعار سهم ۳۰ درصدی زنان از کرسی‌های سبز بهارستان، مأموریت تغییر ترکیب حضور نمایندگان در مجلس به نفع جریان اصلاحات به زنان سپرده شد و زنان نقشی پررنگ در فهرست‌های انتخاباتی خانه ملت ایفا کردند. هر دو استراتژی در کنار هم در شهرهای بزرگ جواب داد و همین شد که برای نخستین بار ۱۷ زن که همگی از چهره اصلاح‌طلب محسوب می‌شوند توانستند به مجلس شورای اسلامی راه یابند. حالا با نزدیک شدن به انتخابات مجلس یازدهم در اسفند ماه تحرکات جریان‌های سیاسی مختلف برای ورود به مجلس به میدان آمده‌اند و ظاهراً بناسخت با شهپندخت مولاوردی معاون سابق زنان و خانواده رئیس‌جمهور سرلیست جریان اصلاحات باشد.

اما اگر بخواهیم کارنامه عملکرد مجلس دهم را در حوزه زنان و خانواده مورد بررسی قرار دهیم نه فقط عملکرد چندانی را در این حوزه شاهد نیستیم بلکه گاهی وقت‌ها پسا انتقاداتی جدی و حتی حرکت‌هایی مشکوک در اقدامات اعضای فراکسیون زنان مواجهیم که شاید نتوان آن را با هیچ منطقی توجیه کرد. اصلاحیه لایحه تابعیت فرزندان مادران ایرانی و پدران غیرایرانی مهم‌ترین دستاوردی است که اعضای فراکسیون زنان در شمار افتخارات خود از آن یاد می‌کنند؛ لایحه‌ای که بیش از آنکه برای زنان ایرانی مزیت به شمار رود و وضعیت تابعیت فرزندان آنها را مشخص کند به مردان غیرایرانی امتیاز می‌دهد و همین مسئله موجب می‌شود تا مشکلات کودکان مسرری و حتی خرید و فروش دختران ایرانی در مناطق مرز نشین و فقیر برای گرفتن اقامت بدون قید و شرط مردان غیرایرانی افزایش یابد؛ چالش مهمی که با اصلاحیه شورای نگهبان و اضافه کردن قید «نداشتن مشکل امنیتی» و نظارت وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بر قبول درخواست تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج مادران ایرانی و پدران غیرایرانی و همچنین صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی آنان تا حدودی

دل‌ریخته

زهرا چیدری

بدبهاران مهریه به زندان نمی‌روند!

قانون‌گذاران در مجلس شورای اسلامی ظاهراً به دنبال احیا کردن دوباره قاعده قدیمی و ضرب‌المثل معروف «مهریه را کی داده و کی گرفته» هستند و هر همین مینا کمیسیون قضایی مجلس طرحی را تصویب کرده که بر مبنای آن قرار است زندان از مهریه حذف شود. به موجب این طرح اگر مردی توانایی و ملالت برای پرداخت مهریه نداشته باشد به زندان نمی‌رود! حتی اگر مهریه خانم یک سکه باشد. البته اگر آن مرد ملالت داشته باشد و مهریه را پرداخت نکند و به‌رغم توان مالی لجبازی کند حکومت می‌تواند ورود کند و از او مهریه را بگیرد. این طرح مجلس اما موافقان و مخالفانی را در برابر خود قرار داده‌است؛ کسانی که معتقدند این طرح می‌تواند به کاهش زندانیان مهریه و استحکام بنیان خانواده کمک کند و آنهایی که این طرح را غیرقانونی و موجب تضییع حقوق زنان می‌دانند.

مهریه به همان هدیه زوج به زوجه برای اثبات عشق و علاقه‌اش است و یک قرارداد فی مابین این دو نفر. این مهریه را روزگاری نه می‌دادند و نه می‌گرفتند اما بعد تر‌ها نه فقط آقایان مجبور شدند مهریه را بدهند بلکه کسانی هم که حاضر نبودند مهریه را بدهند یا پولش را نداشتند راهی زندان می‌شدند. دگرگونی اوضاع اقتصادی و اوج گرفتن قیمت سکه و طلا هم مشکل بدبهاران و زندانیان مهریه را اجدی‌تر از قبل کرد و موجب شد آمار زندانیان مهریه هم صعودی شود و روند رشد مردان بدبکار مهریه همسر، مسئولان را به فکر راه چاره انداخت. بخشی از این چاره‌اندیشی‌ها اما انگار خانم‌ها را از رسیدن به حق و حقوقشان دورتر می‌کند.

■ طرحی برای حذف زندان مهریه

حجت‌الاسلام حسن نوروزی سخنگوی کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس درباره این طرح این‌گونه توضیح می‌دهد و می‌گوید: «تعداد زندانیان به خاطر پرداخت مهریه ۴۵۰۰ نفر بود که اکنون تبدیل به ۱۳۰۰ نفر شده حرف ما این است که وقتی دو نفر خانم و آقا برای زندگی‌شان با یکدیگر صحبت می‌کنند و مهریه را در نظر می‌گیرند در واقع قراردادی بین دو نفر بسته شده پس لزومی ندارد که حکومت به این موضوع ورود کرده و آقا را به خاطر عدم پرداخت مهریه زندانی کند. این کار بدون معنا و غیرشرعی است. البته مجدداً تصویب می‌کنند که اگر ملالت داشته باشد و مهریه را پرداخت نکند باید حکومت وارد شود اما اگر ملالت نداشته باشد دیگر دلیلی برای زندانی شدن آن مرد وجود ندارد که به دنبال آن، زندگی از هم پاشیده شده و فرزندان سرگردان شوند. این موضوع دربارهٔ بدهی‌های خصوصی هم قابل تسری است که جنبه کیفری معنایی ندارد مگر آن‌که ثابت شود فرد ملالت و توان مالی دارد و در پرداخت لجبازی می‌کند»

نوروزی معتقد است: مجلس با این طرح می‌خواهد کاری کند که مهریه به سمت نقدی شدن برود؛ البته شاهد مهریه‌های ۵۰۰ یا ۱۰۰۰ سکه باشیم برای همین هم اگر پشتوانه کیفری پرداخت مهریه برداشته شود مردم خود به سمت نقدی شدن مهریه می‌روند. باید قانونگذاری طوری باشد که این اتفاق رخ دهد.

سیدفاطمه ذوالقدر عضو فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی اما در خصوص طرح «ممنوعیت زندان برای مهریه» با بیان اینکه مجازات‌های فعلی برای عدم پرداخت مهریه‌سه جنبه بازدارندگی دارد و حذف آن بسیاری از زنان را دچار مشکل می‌کند، می‌افزاید: طرح ممنوعیت زندان برای مهریه هنوز به تصویب نهایی کمیسیون قضایی یا صحن مجلس نرسیده‌است.

■ دور زدن قانون برای تمایز به اعسار از سوی شوهر

همین حال‌هم با ابلاغ جدید قوه قضاییه در بازنگری در زندانیان مهریه در اوایل اسال، زنان برای دریافت مهریه خود باید به اداره اجرای ثبت اسناد و املاک کشور رجوع کنند تا ضمن کاهش میزان حجم بالای پرونده در دادگاه، شاهد حرج از جوانی صادر و مهریه فسطنبندی می‌شود. با قسطنبندی مهریه حتی اگر مهریه زن همان ۱۱۰ سکه معروف هم باشد حدود ۱۱۰ سال طول می‌کشد تا زن به حق و حقوق خود برسد. حق بودن مهریه را وقتی می‌توان بهتر دریافت که به معنای مهریه توجه نایسیم؛ مهریه هدیه‌ای از جانب مرد به زن است و این هدیه پس از جاری شدن صیغه عقد ازدواج به زوجه (زن) تعلق می‌گیرد و به عنوان پشتوانه‌ای بعد از ازدواج برای زن در نظر گرفته شده‌است. نکته قابل تأمل اینکه عقد ازدواج بدون مهریه امکانپذیر نیست؛ بر همین مناسبت که در برخی کارشناسان طرح جدید مجلس برای حذف زندان از مهریه را غیرقانونی توصیف می‌کنند. به بیان دیگر مهریه، بدهی مرد به زن بوده و یک قرارداد مالی کاملاً خصوصی است که جنبه اقتصادی ندارد و هیچ قانون، ماده و تبصره‌ای نمی‌تواند به قرارداد‌های خصوصی افراد ورود کرده و حتی آن را محدود کند مگر اینکه نظم عمومی جامعه تهدید شود و یا خلاف عرف و شرع یک موضوعی تنظیم و امضا شود.

■ طرحی غیرقانونی

فریده غیرت وکیل دادگستری هم با تأکید بر اینکه مسئله مطالبات نحوه وصول مطالبات، طبق قانون تعیین و مشخص شده‌است می‌گوید: «اگر شخصی بدبکار باشد و نتواند بدهی‌اش را پرداخت کند، طبق قوانین کشور ما برای او زندان تعیین کرده‌اند؛ بدبهاران مهریه مانند بقیه بدبهاران و مدیونین هستند و هیچ فرقی با بقیه ندارند و بدبکار مهریه بدهی مالی‌اش به همسرش است و این موضوع که مدیونین مهریه را مستثنی کنند، درست نیست و خلاف قانون موجود است و به حقوق زنان لطمه می‌زند.»

از نگاه این حقوقدان زوجین برای مهریه با هم توافق کرده و قرارداد بسته‌اند و در سند رسمی تابعیت تعیین و تنظیم شده‌است پس مرد متعهد به پرداخت آن است و اینکه از مجازات قانونی، مردان را معاف کنند، به حقوق طرف مقابل لطمه می‌زند.

معصومه ابتکار، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده اما این طرح را در حد صحبت‌های اولیه در موضوع مهریه می‌داند و می‌گوید: «در هیچ یک از مجازات‌ها ضراری بر زندان نداریم. مجازات باید بازدارنده و در رفتار فرد تأثیرگذار باشد. اگر مجازات در رفتار فرد تأثیری نداشته باشد در مرد نه نهایت مهریه همسرش را پرداخت نکند یعنی بازدارندگی نداشته‌است.» بنا به تأکید وی برای موضوع مهریه راه حل‌هایی مانند بیمه و مجازات‌های جایگزین وجود دارد. در همین راستا یکی از طرح‌هایی که در شورای فقهی و حقوقی معاونت امور زنان و خانواده در حال بررسی است مربوط به طرح مهریه است که راهکارهایی عملی و قابل تحقق داشته باشد تا هم حق زنان ضایع نشود و هم الزامی به زندانی شدن مرد وجود نداشته باشد. معاون زنان و خانواده رئیس‌جمهور که انگار از موافقان حذف زندان برای مهریه است، تصریح می‌کند: «موضوع زندان برای مهریه بی‌نتیجه و بی‌فایده‌است زیرا با زندانی شدن، مرد توانایی پرداخت ندارد و خانواده او نیز از هم پاشیده می‌شود.»